

Onze reactie richt zich voor een belangrijk gedeelte op het meenemen van de overgang naar Inclusief Onderwijs als uitgangspunt voor de vormgeving van ons onderwijsstelsel. Daarnaast zouden we graag een aantal zaken verduidelijkt willen zien.

Nul25 is van mening dat de voorgestelde wetswijziging met een beperkte aanpassing en toevoeging de stap naar Inclusief Onderwijs reeds nu al kan faciliteren. Wij zijn van mening dat hetgeen in paragraaf 4.4. van de Memorie van Toelichting staat vermeld over eisen ten aanzien van passend onderwijs huisvesting als gevolg van het hanteren van Inclusief Onderwijs als vertrekpunt voor het Nederlandse Onderwijssysteem niet afgewacht hoeft te worden. Tevens is het beter om ook op het niveau van WPO, WEC en WVO kaders vast te leggen waarbinnen de uitwerking in lagere wetgeving kan plaatsvinden. Wij onderschrijven dan ook het standpunt van de regering dat het niet wenselijk is om met aanpassingen uit dit wetsvoorstel te wachten op een vergaande herziening van het stelsel (zie paragraaf 4.5 van de Memorie van Toelichting).

Nul25 zou het betreuren als de kans die zich nu voordoet door de opname van een verplichting tot het opstellen van IHP niet benut wordt om Inclusief Onderwijs ook in de eerste IHP's al huisvestelijk te faciliteren. Immers een IHP is een meerjaren visie op de onderwijshuisvesting. Rekening houdend met de constatering dat de huidige levensduur van een schoolgebouw in Nederland nu 67 jaar is (en conform de wetgeving (boekhoudkundig) 40 jaar), is het noodzakelijk al in de eerste IHP's rekening te houden met Inclusief Onderwijs als kader. Immers als gevolg van toevoegen van artikel 92a, 92b en 92c gaan er afspraken gemaakt worden, bij een ingangsdatum van de voorgestelde wetswijziging per 1-1-2025, tot en met 2041. De 'Werkagenda Routekaart Inclusief Onderwijs' voorziet 2035 als het jaar waarin in Nederland inclusief onderwijs de norm is. De eerste IHP's zullen daarom vanaf de eerste planperiode moeten laten zien op welke wijze in de huisvesting vanaf 2035 inclusief onderwijs gefaciliteerd is.

Omdat in de voorstellen de bestaande wetgeving ten aanzien van huidige indeling in schoolsoorten gevolgd wordt zijn onze voorstellen voor toevoegingen en wijzigingen in dezelfde lijn geformuleerd. In het kader van aanpassing van wet- en regelgeving zouden we ons kunnen voorstellen dat per 2035 een aparte WEC niet meer bestaat maar geïntegreerd is in de WPO en WVO en dat dan in de wetgeving de koppeling school – schoolsoort – schoolgebouw anders vormgegeven wordt.

Onze voorstellen volgen de opbouw van de WPO maar zijn van toepassing op de wetsartikelen in de WEC en WVO die hetzelfde vastleggen. Per voorstel wordt een korte toelichting gegeven.

Voorstel 1:

- Toevoegen

Artikel 4e. Zorgplicht toegankelijkheid gebouw en bereikbare locatie

1. Het bevoegd gezag draagt zorg voor een toegankelijk gebouw en bereikbare locatie voor alle gebruikers.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over hetgeen wordt verstaan onder toegankelijkheid van het gebouw en bereikbaarheid van de locatie.

Toelichting

Door de toevoeging van dit artikel wordt vastgelegd dat alle gebouwen toegankelijk en de locaties bereikbaar zijn voor alle gebruikers. Dit is op dit moment nog geen wetgeving. Graag wordt aangesloten bij de ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwe NEN-norm 'Toegankelijkheid van Gebouwen. Deze nieuwe norm houdt rekening met het VN-verdrag Handicap en sluit tevens aan op de Europese norm NEN-EN 17210:2021 'Accessibility and usability of the built environment' en de bijbehorende Technical Reports: TR1 en TR2. Deze norm is nog in ontwikkeling en is bij voorkeur de basis voor de voorgestelde AMvB.

Voorstel 2:

- Wijzigen
Artikel 92, lid 2.

Toevoegen dat de oppervlakten per schoolsoort (inclusief de bijbehorende technische eisen vanuit de verschillende doelgroepen per schoolsoort) onder één dak gecombineerd kunnen worden, dan wel de wijze waarop dit mogelijk is vastleggen in de regeling zoals bedoeld in artikel 102.

Toelichting

Op deze wijze wordt het mogelijk om de grotere ruimtebehoefte die ontstaat als er een grotere verscheidenheid aan leerlingen dezelfde 'school' bezoekt te realiseren. De huidige ruimtenormering maakt niet voor niets een onderscheid in schoolsoorten.

Bijvoorbeeld het opnemen van kinderen in een rolstoel maakt dat er meer oppervlakte nodig vandaar dat de ruimtenormering voor mytylonderwijs ook hoger is dan voor de wijkschool. Als deze kinderen in een rolstoel naar de wijkschool gaan is het noodzakelijk dat deze daar op aangepast is. Door het vastleggen dat de ruimtenormering van verschillende schoolsoorten in een gebouw gecombineerd kan worden en de wijze waarop dit kan in de verordening te laten vastleggen ontstaat er ruimte om dit in het IHP uit te werken.

De toevoeging 'inclusief de bijbehorende technische eisen vanuit de verschillende doelgroepen per schoolsoort' is noodzakelijk omdat op deze wijze de bijbehorende financiering per voorziening verankerd wordt. Bijvoorbeeld kinderen met een auditieve beperking zijn gebaat met het aanpassen van de akoestische eigenschappen in een gebouw. Deze aangepaste akoestische eigenschappen, anders dan in het bouwbesluit van toepassing geformuleerd voor scholen, vragen een hogere investering. In de uitwerking in de regeling zoals in artikel 102 geformuleerd wordt op dit moment volstaan met normbedragen voor het realiseren van voorzieningen die gebaseerd zijn op het vigerende bouwbesluit. Zolang als het bouwbesluit niet is aangepast op 'inclusief bouwen' is het noodzakelijk niet alleen de noodzakelijke kwaliteit vast te leggen in oppervlakten maar ook in de financiële voorwaarden voor het waarmaken van deze kwaliteit.

De wijziging in dit artikel zou tevens doorvertaald moeten worden door de toevoeging van de toevoeging van 'rekening houdend met artikel 92, lid 2' in artikel 102, lid 1 b. De toevoeging verwijst dan naar artikel 92, lid 2 na de hierboven voorgestelde wijziging.

Voorstel 3:

- Verwijderen
Artikel 86 en 87 laten vervallen.

Toelichting

In het kader van de 'Werkagenda Routekaart Inclusief Onderwijs' verbaast het ons dat de artikelen die het stichten van een nieuwe SBO-school mogelijk maakt, nog immer in de wet opgenomen zijn. In het land zien we in meerdere regio's juist een tegengestelde beweging. Daar vindt inclusie van kinderen van een SBO-school op de wijkschool plaats.

Overige vragen/opmerkingen/voorstellen:

C

Met betrekking tot voorgestelde wijziging artikel 92:

- Is het vervallen van onderdeel a onder 2 (uitbreiding) afgedekt door onderdeel a onder 1?
- Wordt onder '4 Renovatie' met geschiktheid ook bedoeld functionele aanpassingen (agv onderwijskundige uitgangspunten) om de levensduur te verlengen? Bijvoorbeeld als een school met een ander onderwijsconcept van een bestaand schoolgebouw gebruik gaat maken en het functioneel niet past. Worden dan de kosten voor de aanpassingen als gevolg van het gebruiken van een ander onderwijsconcept ook vanuit de voorziening 'Renovatie' vergoed?

Met betrekking tot formulering artikel 92a:

- Onderdeel 4a: kan het zijn dat de vastgelegde onderwijscapaciteit ontbreekt? Of wordt 'het bruto vloeroppervlak' daarmee bedoeld (doordat over 'per voorziening' wordt gesproken)?

Met betrekking tot artikel 92c:

- Om vergelijkbare gegevens uit MJOP's te kunnen halen is het goed om wellicht een eis toe te voegen als het gaat om leeftijd van een MJOP (mede in relatie tot het gehanteerde prijspeil).

D

Met betrekking tot artikel 95:

- We begrijpen dat de jaarlijkse vaststelling van het programma blijft. Koppeling met de afspraken over de eerste 4 jaar in het IHP zijn gewaarborgd door de formulering '...Het college van burgemeester en wethouders handelt bij de vaststelling van het programma overeenkomstig het integraal huisvestingsplan, bedoeld in artikel 90a, ...'. Wij kunnen ons voorstellen dat dit voor de schoolbesturen onvoldoende zekerheid geeft over de uitvoering van de plannen in x+1, x+2 en x+3. Is er een verplichting op te nemen dat de gemeente de noodzakelijke investering voor jaar x+1, x+2 en x+3 geormerkt reserveert?